

مجموعه فعالیت‌های آموزشی

برای کودکان ۳/۵ تا ۴ ساله

نقاشی

دبیر و طراح مجموعه: نبی‌الله صادقیان

مؤلفان: کیومرث سلطانی‌ابهری

با همکاری شیرین برزین، ترانه فرصت، سیده عاصمه رستم‌کلایی

تصویرگر: پریسا گودرزی

بکرا

سرشناسه	سلطانی ابهری، کیومرث
عنوان و نام پدیدآور	نقاشی/مؤلفان کیومرث سلطانی ابهری؛ با همکاری شیرین برزین؛ ترانه فرصت؛ سیده عاصمه رستم کلایی؛ تصویرگر پریسا گودرزی.
مشخصات نشر	تهران: مبتکران؛ پیشروان، ۱۳۹۰
مشخصات ظاهری	۲۸ ص.: مصور (رنگی)؛ جدول
فروست	مجموعه فعالیت آموزشی برای کودکان ۳/۵ تا ۴ ساله/ دبیر و طراح مجموعه نبی الله صادقیان.
شابک	۹۷۸-۹۶۴-۰۷-۱۰۵۴-۸
وضعیت فهرست نویسی	فیا
یادداشت	گروه سنی: الف.
موضوع	آموزش قبل از مدرسه
موضوع	آموزش قبل از مدرسه -- فعالیت های فوق برنامه
موضوع	کودکان -- هوش آزمایی
شناسه افزوده	برزین، شیرین،
شناسه افزوده	فرصت، ترانه،
شناسه افزوده	رستم کلایی، سیده عاصمه،
شناسه افزوده	گودرزی، پریسا
شناسه افزوده	صادقیان، نبی الله، دبیر
رده بندی دیویی	۱۳۸۹.۵۹۷/۳۷۲ ف
شماره کتابشناسی ملی	۶۵۲۵۶۲۲

مبتکران

♦ مجموعه فعالیت های آموزشی (فعالیت های یاددهی - یادگیری)

♦ شرکت آموزشی و فرهنگی مبتکران

♦ برنامه ریزی، اجرا و نظارت: مؤسسه رشد و توسعه برنامه ریزی آموزشی فروغ

♦ دبیر و طراح مجموعه: نبی الله صادقیان

♦ مؤلفان: کیومرث سلطانی ابهری با همکاری شیرین برزین، ترانه فرصت، سیده عاصمه رستم کلایی

♦ نظارت بر تولید محتوا: فتح الله فروغی

♦ امور هنری قبل از چاپ: مؤسسه فرهنگی و هنری طراحان ایمان

♦ تصویرگر: پریسا گودرزی

ویراستار: انسیه اسدیان

نوبت چاپ: اول

شمارگان: ۳۰۰ نسخه

سال چاپ: ۱۳۹۰

لیتوگرافی: سحر کرافیک

شابک: ISBN: 978-964-07-1054-8

قیمت: ۱۶۰۰ تومان

مجموعه فعالیت‌های آموزشی (فعالیت‌های یاددهی - یادگیری) برای کودکان ۲ تا ۶ سال در پاسخ به نیاز والدین، مربیان مراکز پیش‌دبستانی و علاقه‌مندان به حوزه‌ی آموزش در این سنین طراحی و آماده شده است.

این مجموعه از ۸ بسته‌ی آموزشی برای کودکان ۲ تا ۲/۵ ساله، ۲/۵ تا ۳ ساله، ۳ تا ۳/۵ ساله، ۳/۵ تا ۴ ساله، ۴ تا ۴/۵ ساله، ۴/۵ تا ۵ ساله، ۵ تا ۵/۵ ساله و ۵/۵ تا ۶ ساله تشکیل شده است. در هر بسته‌ی آموزشی ۱۰ عنوان کتاب وجود دارد که شامل یک جلد راهنمای عمل برای مربیان و والدین و ۹ جلد کتاب برای کودکان می‌باشد.

- کتاب راهنمای عمل ضمن آشنا ساختن والدین و مربیان با ویژگی‌های رشد و نحوه‌ی ارتقاء همه‌جانبه‌ی آن در هر سطح سنی کودک، به نحوه استفاده و چگونگی انجام فعالیت‌های آموزشی پیش‌بینی شده در کتاب‌های کودک می‌پردازد.

- ۹ جلد کتاب آموزشی کودکان با عناوین قصه، بازی، شعر، نقاشی، کاردستی، نمایش خلاق، مهارت‌های زندگی، مهارت‌های تفکر و فعالیت‌های علمی وجود دارد که در هر کدام ۱۰ فعالیت آموزشی به همراه دستور العمل پیش‌بینی شده است.

بین فعالیت‌های کتاب‌های ویژه کودک در هر بسته آموزشی (۹۰ فعالیت آموزشی) برای یک گروه سنی و همین‌طور در سطح ۸ بسته آموزشی (۷۲۰ فعالیت آموزشی) ارتباط همه‌جانبه و منسجمی وجود دارد. توضیح بیشتر این که عناوین فعالیت‌های کتاب‌های قصه، شعر و ... برای همه گروه‌های سنی ذکر شده مشترک بوده و بر اساس نیازها و اولویت‌های کودکان انتخاب شده است. این عناوین عبارتند از: بدن من، خانواده، وسایل، خوراکی‌ها، محیط اطراف، جانداران، زمین و آسمان، مشاغل، سفر و وسایل ارتباط جمعی.

در واقع می‌توان گفت ابعاد این عناوین در همه‌ی کتاب‌ها تکرار شده و دست‌مایه‌ی فعالیت‌ها قرار گرفته است، این عمل باعث می‌گردد که یادگیری واقعی و مؤثر در کودکان با تمرین و تکرار به صورت‌های مختلف اتفاق افتد، باید دانست یادگیری عمیق در کودکان زمانی تحقق می‌یابد که یک موضوع از زوایای مختلف مورد توجه قرار گیرد.

در پایان لازم می‌دانم از مؤسسه رشد و توسعه برنامه‌ریزی آموزشی فروغ، انتشارات مبتکران، کلیه همکاران محترم که در تهیه این مجموعه همکاری و مساعدت‌های لازم را با این جانب داشته‌اند، تشکر و قدردانی نمایم و امیدوار باشم که این مجموعه مورد توجه والدین، مربیان و فرهیختگان عرصه آموزشی قرار گیرد و پدید آورندگان از نظرات ارزشمند ایشان بهره‌مند گردند.

دبیر و طراح مجموعه

اگر چه کودکان در این سن شوق بیش تری به انجام نقاشی دارند و حتی گاه شکل هایی ترسیم می کنند که از حالت خط خطی دوران قبلی خارج شده است و با کنترل بیش تری انجام می شود. اما هنوز هویت اشکالی که ترسیم می کنند به خوبی برای بزرگسالان آشکار نیست.

در این سن، کودک بین دوران گذشته خود (مرحله ی خط خطی کردن) و دوران بعدی در ترسیم اشکال (مرحله طرح ریزی) در رفت و برگشت است. گاه گردی می کشد که کله آدمک اوست و دست و پا را بدون ترسیم نیز به آن متصل می کند و گاه به خط خطی های بی شکل می پردازد. او ممکن است اجزای صورت را در داخل گردی سر و یا خارج از آن بکشد. کودک در حین ترسیم هنوز قادر نیست اجزای درون یک شکل را با خارج از آن تفکیک کند.

به هر حال آن چه مشخص است، ترغیب او به انجام نقاشی و پرهیز از دخالت در کار او، سبب خواهد شد تا کودک مراحل طبیعی رشد را در ترسیم اشکال طی کند و به شناخت بیش تری از پدیده ها دست یابد.

فعالیت های این مجموعه به صورتی طراحی شده که کودک خود باید آن ها را انجام دهد و وظیفه ی بزرگترها تنها آماده سازی شرایط و وسایل لازم برای انجام فعالیت است. در صورتی که در بعضی از فعالیت ها نیاز به کمک رسانی به کودک باشد در متن به آن اشاره شده است (مثل ساخت هواپیمای کاغذی در فعالیت سفر).

شایان ذکر است در همه فعالیت ها، هدف اصلی انجام فعالیت توسط کودک است، نه محصولی که تولید می شود. در واقع تجربه ای که کودک کسب می کند هدف فعالیت است، نه شکلی که ترسیم می شود. در برخی از فعالیت ها ممکن است اثر تولید شده تنها برای لحظاتی که تماشای مشاهده شود. مثل فعالیت های زمین و آسمان (زمین) و وسایل (دستمال). اگر چه اثر تولید شده قابلیت ماندگاری ندارد اما تجربه ای که از فرایند مشاهده ی آن حاصل می شود، مؤثر و ماندگار خواهد بود. لذا اگر چه برخی از فعالیت ها از مرز نقاشی خارج شده و به هدف ترسیم شکل معنی دار طراحی نشده اند، اما در نهایت، تجاربی که کودک از فرایند انجام آن ها کسب می کند به او دیدار تماشایی های ضروری، شناخت عناصر لازم در نقاشی و درک مفاهیم اساسی در این زمینه کمک خواهد کرد. علاوه بر آن کودک با انجام این فعالیت ها، در کار با نقطه، خط، رنگ، شکل و بافت به اجزاء یک شکل، پدیده و یا ... و چپش آن ها در کنار هم توجه خواهد کرد، هر چند اگر در عمل نتواند به خوبی روابط درست بین آن ها را برقرار کند. ضمن آن انجام این گونه فعالیت ها، در تقویت و مهارت گیری حواس کودک، آموزش مفاهیم به صورت غیر مستقیم، تقویت توسعه توانایی های جسمی - حرکتی، پرورش ذوق هنری، آشنایی با رنگ، مهارت کاربرد ابزار، تقویت خلاقیت، رشد عاطفی کودک و ... مؤثر خواهد بود.

وسایل لازم برای هر فعالیت در جدول صفحه ۵ کتاب آمده است.

توصیه ها:

منظور از رنگ های حلال با آب، رنگ هایی مثل گواش یا آب رنگ می باشد.

نوع قلم موی مناسب برای کار با آب رنگ و گواش قلم موهای مویی نوک گرد به شکل است.

توجه شود قلم موهایی که به جای مو از جنس پلاستیک سخت استفاده می شود، قلم موی مناسب برای کار نیستند.

البته قلم موهای سر تخت هم می توانند در صورت ضرورت جایگزین قلم موهای نوک گرد شوند.

منظور از استمپ دستی یک قطعه ی نسبتاً نازک اسفنج است که بر روی بشقابی قرار داده و آن را مرطوب می کنیم. سپس با آغشته کردن رنگ روی سطح آن، به شکل استمپ در می آید تا برای چاپ از آن استفاده شود.

از رنگی شدن دست ها و رنگ کردن بدن و صورت کودک ترس او و اهامه نداشته باشید. کودک از این کار لذت زیادی می برد و در عین حال حواس او بیش تر تحریک و تقویت می شود.

لباس مناسب کار به او بپوشانید. او را در فضایی قرار دهید که با رنگ کردن خود و محیط پیرامون خود ضرری به محیط زندگی شما نرزد. تنها زمانی دخالت کنید که کودک می خواهد رنگ را بخورد و یا آن را به یکی از نقاط حساس بدن خود بزند.

انجام برخی فعالیت ها در منطقه ی سفید صفحه ی کتاب صورت می گیرد، اما اگر کودک از خود تمایل نشان داد می توانید از کاغذ های بزرگ تر برای ادامه و یا تکرار فعالیت استفاده کنید. به هر حال اندازه ی مناسب صفحه برای فعالیت نقاشی در این سن بزرگ تر از قطع 21×29 A4 است. برای فعالیت «محیط اطراف اتاق من»، قطع ها بهتر است 29×42 A3 باشد. اما ممکن است مجبور باشید سطح کار را به خاطر بزرگی شیء انتخابی، از قطع A3 هم بزرگ تر بگیرید که می باید دو یا سه کاغذ را کنار هم بچینید که در این صورت استفاده از قلم مو و آب رنگ با مایک برای رسم مناسب به نظر می رسد.